

Het (keukentafel) gesprek

Tegenwoordig heeft iedereen in Nederland het over het keukentafelgesprek of 'het Gesprek'. 25 februari kregen LVvM-leden voorlichting hierover van WMO-consulente Fransje Hardeman.

Dat klinkt als gezelligheid, thee en koekjes, maar in feite is dit een indicatiegesprek. De WMO-



consulent komt kijken of iemand op bepaalde ondersteuning en voorzieningen recht heeft, door wie deze worden gegeven en hoe ze worden gefinancierd. Het gaat over de taken die tegenwoordig onder de gemeente vallen, zoals huishoudelijke hulp, vervoer, persoonlijke en groepsbegeleiding en aanpassingen in huis. Verpleging en verzorging horen er niet bij, daarover gaan de wijkverpleegkundige en zorgverzekeraars.

De ziekte of beperking van de cliënt staat tijdens het gesprek centraal. Er wordt nagegaan welke problemen hij ervaart en wat hij nodig heeft om zichzelf te redden en mee te doen. De bedoeling is dat zijn levenskwaliteit beter wordt. Dit klinkt mooi en hoopvol. Maar wij weten ook dat er flink wordt bezuinigd, je hoort steeds vaker harde woorden: eigen verantwoordelijkheid. Daarom denken sommige mensen dat het keukentafelgesprek hun laatste oordeel is, dat alle hulp ze wordt ontnomen. Zo is het natuurlijk niet, maar er wordt wel naar zelfredzaamheid van de cliënt en mogelijkheden van zijn omgeving gekeken. Er wordt gepraat over allerlei aspecten van zijn leven zoals mobiliteit, dagbesteding, sociale contacten en financiële situatie. En aan de hand van dit totaal plaatje wordt naar de beste oplossingen gezocht.

Het kan anders uitpakken dan je hebt verwacht, zowel in negatieve alsook in positieve zin. Bijv. een ouder echtpaar wilde graag een traplift, het lopen naar boven werd voor de vrouw steeds moeilijker. De familie zou echter de lift deels zelf moeten betalen. Dit bleek niet haalbaar te zijn, omdat ze schulden hadden. Daarom moest het bed in de woonkamer komen te staan, hoe jam-

mer het ook was... Verder vertelde de vrouw dat ze nauwelijks de deur uitkomt. Haar man is niet fit genoeg om haar daarbij te steunen. De kinderen wonen ver weg, hun vrienden zijn zelf afhankelijk. En met de burens hebben ze geen contact. De WMO-consulent beloofde daarop een vrijwilliger in te schakelen die met de cliënt een of twee keer per week zou gaan wandelen. De huishoudelijke hulp werd helaas verkort: van 4 naar 2.5 uur per week. Verder kreeg de familie taxivergoeding. De vrouw moest wel haar scootmobiel, die ze eerder van de gemeente had gekregen, terugleveren omdat ze hem nooit gebruikte.

Het onderwerp "buren" heeft tot een kleine discussie geleid. Is het de taak van de gemeente of het sociale wijkteam om burenhulp te stimuleren? "Nee, voorlopig niet", - antwoordde Fransje. Misschien wordt dit later anders, het keukentafelgesprek staat nog in de kinderschoenen. En een andere vraag: mag de mantelzorger bij het gesprek aanwezig zijn? "Niet mag maar moet", - benadrukte Fransje. En niet alleen om zijn verzorgde te steunen maar ook om voor zichzelf op te komen. Vaak zijn de mantelzorgers terughoudend, ze durven niet te zeggen dat ze overbelast zijn, om hun verzorgde geen schuldgevoel te geven. Maar dit kan ook iemand anders zeggen. Iedereen is bij het gesprek welkom: familie, vrienden, burens... Ook kan de mantelzorger een apart gesprek aanvragen. Er volgde een advies voor Fransje en haar collega's uit de zaal. Wees voorzichtig met de mantelzorger, vraag hem niet zomaar: wil je niet meer doen? Dit kan namelijk voor iemand die zich al voortdurend uitslooft en wegcijfert erg kwetsend zijn.

Verder gaf Fransje een paar praktische tips *. Schrijf voor het gesprek op wat u belangrijk vindt. Geef in het gesprek een reëel beeld: wat kost u veel energie, waar zou u hulp bij willen. Vraag wat de gemeente voor u kan doen. En als niet alles helemaal duidelijk is, blijf doorvragen.

Na het gesprek stuurt de WMO-consulent een advies naar de gemeente. De cliënt krijgt een verslag. Als hij het ergens niet mee eens is, kan hij bezwaar maken.

* Zie de 8 tips van Mezzo.